

KROONIKA

PRESIDENDI AKADEEMILINE NÕUKOGU

Väga austatud Eesti Vabariigi President Hr. Lennart Meri

Akadeemiline Põllumajanduse Selts ühendab 224 liiget, kel on teaduskraad. Seltsi peamiseks töövormiks on ettekandekoosolekud, kus arutatakse maaelu, põllumajanduse, teaduse ja hariduse probleeme.

Siinjuures saadan Teile, Eesti Vabariigi President hr. Lennart Meri, viimase koosoleku otsuse, mis käsitleb põllumajandusliku kõrg- ja kutsehariduse probleeme. APSi liikmeid teeb murelikuks kujunenud olukord ja veelgi rohkem kavatsetavad abinõud olukorra parandamiseks.

APSi liikmed loodavad Teile ja Teie poolt juhitud Akadeemilisele Nõukogule, et hariduse reformimine poleks eesmärk omaette, vaid tõstaks eesti rahva mainekust.

Seltsikaaslaste nimel Teile kõike head soovides

Akadeemilise Põllumajanduse Seltsi president

prof. Olev Saveli

Lisa: koosoleku otsus kahel lehel.

AKADEEMILISE PÕLLUMAJANDUSE SELTSI ettekandekoosoleku otsus 12. novembril 1997. a.

Koosolek toimus Türi Kõrgemas Põllumajanduskoolis. Osa võttis 45 APSi liiget.

Teema: Põllumajandusliku kõrg- ja kutsehariduse probleemidest.

Ettekanded esitasid EPMÜ õppeprorektor prof. Hugo Roostalu ja Türi KPK direktor Toomas Sadeiko. Arvukalt oli küsimusi ja sõnavõtte. Koosolijad jõudsid järgmistele seisukohtadele:

1. Põllumajanduslik kutseharidus on hääbumas.

Ainult Türi, Olustveres ja Tihemetsas toimub põllumajanduslik õpe, kus vastuvõtt on alla 100 õpilase. Seejuures puudub erialaline või kutseline spetsialiseerumine.

Põllumajanduslik kutseharidus ei rahulda Eesti vajadusi. Puuduvad keskhariduse tasemel töötajad taimekasvatases, loomakasvatases ja veterinaarias.

Et EV Põllumajandusministeerium tunneb vähe huvi põllumajandusliku kutsehariduse vastu, toimub põllumajandusega vaid kaudselt seonduvate erialade avamine üheaegselt mitmes koolis populaarsuse alusel, aga mitte vastavalt vajadusele.

2. On vaja uurida tööjõu turgu.

Eesti riigil puudub ettekujutus, millisel arvul ja ettevalmistusega töötajaid vajab põllumajandus. Erialaline väljaõpe peab toimuma tuleviku nimel. Selleks on vaja läbi viia tööjõu turu-uuring põllumajanduses.

3. Põllumajanduslikke kutsekoole ei kasutata maakonna või piirkonna hariduskeskustena.

Täiendõpe ja nõuanne on hajutatud paljude ettevõtjate või institutsioonide vahel, mistõttu esineb palju põhjendamatu paralleelsust. Nõuandjate ühing on üles ehitatud välistoe-

tuste baasil, kuid puudub nõuandjate tegevuse ja täiendõppe riigisisene süsteem. Enamikes maakondades on põllumajanduslikud kutsekoolid, kus on õpetamise ja nõuande traditsioonid, mis riiklikult on seni kasutamata. Regionaalpoliitika peaks enam arvestama Eesti ühtlast arengut ega soodustaks vaid linnade arengut.

4. Põllumajanduslike erialade raames on vaja moodustada spetsialiseeritud rühmi.

Ajalooliselt on suurte traditsioonidega ameteid, näiteks loomakasvatuses karjaravitseja või kontrollassistent, kuid nende ettevalmistust Eestis enam ei toimu. Üheks võimaluseks jääb moodustada põllumajanduslike erialade sees rühmi vastava spetsiaalsuse ettevalmistamiseks.

5. Ülikooliõppe kestuse lühendamine on põhjendamatu.

Keskhariduse tase ei ole oluliselt paranenud, mis ei võimalda lühendada õppeaega ülikoolis. Kui eesmärk on vaid riigi eelarve rahaliste vahendite kokkuhoid, siis hariduse arvel seda teha on jälle uus eksperiment maailmas.

Lühendada õppeaega ülikoolis kolmele aastale on mõeldamatu, see tuleb jätta vähemalt neljale aastale. Väljendatakse, et magistriõpe on väheefektiivne ja selle lahendamiseks tehakse haridusministeeriumi poolt ettepanek magistriõppe aega lühendada. Siin puudub loogika. Optimaalne õppeaeg on siiski 4+2 aastat.

Kui magistrikraadi saamiseks ei tohi kulutada ülikoolis üle 5 aasta, on kaks võimalust:

- a) 4 aastat ülikooliõpet ja 1 aasta magistriõpet;
- b) 5 aastat ülikooliõpet ja kõik lõpetajad omandavad magistrikraadi.

6. Erialade avamine ülikoolis ei tohi toetuda populismile, vaid riiklikule vajadusele.

Põhjendamatu on kehtestada ülikoolis eriala avamise minimaalseks vastuvõtu nõudeks 25 üliõpilaskandidaati:

- a) on erialasid, mille vajadus aastast on väiksem;
- b) hetkel ebapopulaarsed erialad ei komplekteeru, kuid on riiklik vajadus nende järele.

APSi liikmed ei mõista, miks finantseeritakse riigi eelarvest hetkel populaarseid, aga riigile mitte vajalikke erialasid.

AKADEEMILISE PÕLLUMAJANDUSE SELTSI UUSI LIKMEID

Elias, Priit – sünd. 18.05.1941. EPMÜ piimainstituudi assistent. Eriala – piima ja piimasaaduste mikrobioloogia.